

26.9.2014

**RTTL:N
JÄSENTIEDOTE**

2/2104

- Alan suurin yt-menettely jysähti Ylessä
- Pohjoismaiset ohjelmatyöntekijät: EI LEIKKAUKSILLE
- Mitä kuuluu Inariin Yle Saamenmaahan?
- Elokuva- ja tv-tuotantoneuvottelut jatkuvat 3.10.

julkaisija: www.rttl.fi

puheenjohtajalta

Musta maanantai

Maanantaina 15.9. se tärähti... Yle ilmoitti aloittavansa yt-neuvottelut, jotka koskevat yli tuhatta yhtiön työntekijää. Jopa 185 henkilön työsuhde päättyisi. Kuten Journalistiliiton puheenjohtaja **Arto Nieminen** kuvaili, yhtä suurta yt-menettelyä ei media-alalla ole ollut tällä vuosituhanalla. Varsinaiset neuvottelut alkoivat maanantaina 22.9. Seuraavan kerran istutaan alas suurella kokoonpanolla 30.9. Silloin käydään läpi Ylen 10 miljoonan euron säästötavoitteen henkilöstövaikutuksia. Niistä kun ollaan pöydän eri puolilla kovasti eri mieltä.

Se on kuitenkin käynyt selväksi, että eduskunta ei välttämättä keväällä miettinyt ihan loppuun saakka päättäessään jäädyttää Yle-veron indeksikorotuksen. Näin suuri kiristys julkisen palvelun median toimintaedellytyksiin uhkaa suomalaista riippumatonta tiedonvälitystä. Lisäksi päätöksen seuraukset kaatuvat Ylen työntekijöiden niskaan. No, jos nyt hakemalla hakisi jotain hyvää, niin toisaalta on hyvä, että eduskuntakin nyt ymmärtää, että tämän kokoluokan huonoja päätöksiä ei voi tehdä ilman vakavia seurauksia. Uskon, että päätös jää kertaluonteiseksi, kuten oli suunniteltukin. Se ei kylläkään lohduta niitä, joille eduskunnan hölmöily tietää lopputiliä. Toivotan kaikille yt-neuvottelujen piirissä oleville jaksamista - ja myös neuvottelijoille, joilla on kiireinen syksy.

Kiireinen syksy on myös Journalistiliiton puheenjohtajaehdokkaallamme Arto Niemisellä. Istuvalla puheenjohtajalla riittää hoppua paitsi Ylen, myös muiden yt-neuvottelujen kanssa. Kun siihen päälle lyödään vielä lehdistön tes-neuvottelut ja puheenjohtajatentit, niin vapaa-aika on kortilla. Tapasin Arton viikonloppuna Oulussa. Vaikka lehdistön tes-neuvottelut sitovatkin vielä jonkin verran hänen käsiään puheenjohtajakampanjassa, vakuutuin siitä, että Arto on matkassa tosissaan. Ja vakuutuin jälleen kerran myös siitä, että hän on tarjolla olevista ehdokkaista ainoa varteenotettava vaihtoehto liiton johtoon.

Ari-Pekka Sirviö
puheenjohtaja
RTTL

Kuvausessio Islannissa: vasemmalta Jari Niemelä Yle, Sidsel Avlund NRK Norja, Magnus Geir Thordansen tj. RÚV, Ulrika Hyllert, Sveriges Radio, Hallgrimur Indriðason, RÚV Islanti, Petteri Karttunen SVT Ruotsi. Kuva: Helena Pekarila

Radiossa, verkossa, televisiossa

Pohjoismaisten päättäjien turvattava itsenäinen yleisradiotoiminta

Tanskan Radio aikoo irtisanoa 200. Iso huoli tulevaisuudesta yhdisti Reykjavikissa koolla ollutta pohjoismaista yleisradioväkeä.

Otsikko kiteytti hyvin tuntemuksemme, kun jo perinteeksi muodostunut vuosittainen Pohjoismaiden liittoedustajien kokous oli ohitse. Tänä vuonna kokous pidettiin Reykjavikissa Islannissa. Kahden päivän aikana käytiin läpi ajankohtaiset asiat eri maiden yleisradioyhtiöissä.

Vuodessa on paljon ehtinyt tapahtua ja kokouksen aikana huomattiin miten tärkeää on, että tapaamme toisiamme vähintään kerran vuodessa. Kahdessa päivässä ehdittiin käydä läpi eri yhtiöiden tämänhetkistä tilannetta sekä lähitulevaisuutta.

Huoli tulevaisuudesta on iso kaikissa maissa. Kokouksen aikana saatiin tietää, että Tanskan Radio, DR, aloittaa isot organisaatiomuutokset ja noin 200 työntekijää irtisanotaan, kun yhtiö muuttaa työskentelytapojaan verkkopohjaiseksi. Tämän vuoksi tanskalaiset eivät tänä vuonna voineet osallistua kokoukseemme.

Islannissa kehitys on ollut samantyyppinen monta vuotta ja sikäläinen hallitus on leikannut rahoitusta kovalla kädellä. Norjassa sekä Ruotsissa on tällä hetkellä lisenssipohjainen rahoitus mutta rahoituskeskustelu on alkanut eikä tulevaisuudesta tällä hetkellä tiedetä mitään.

Pohjoismaiden ohjelmatyöntekijöiden yhdistykset ovat huolestuneita tällaisesta kehityksestä ja yhtiöidemme tulevaisuudesta. Julkisen palvelun heikentämisellä ei voida saavuttaa mitään hyvää. Pirstaloituneessa mediamaisemassa, jota suuret kansainväliset yhtiöt hallitsevat, riippumaton ja ei-kaupallinen yleisradiojournalismi on tärkeämpää kuin koskaan ennen.

Sanomme ei leikkauksille ja toivomme, että poliitikot eri maissa turvaavat itsenäistä yleisradiotoimintaa radiossa, verkossa ja televisiossa.

Jesper Alm
varapuheenjohtaja
YOT

Ett gemensamt nej till nedskärningar

Rubriken sammanfattar bra det två dagar långa mötet i Reykjavik på Island i början på september, 8-9.9, då ledningen från Rundradions programarbetare träffade nordiska kolleger på den årligen återkommande sammankomsten.

Mötet i Reykjavik fick den tråkig inledning då de fackliga representanterna från Danmarks Radio, DR, inte kunde närvara då bolaget under mötet meddelade om stora organisationsförändringar och att 200 personer kan sägas upp.

En utveckling vi under mötet också fick höra att Islands rundradiobolag RÚV tampats med sedan 2008 och finanskraschen på Island. Regeringen har sedan dess skurit hårt i bolagets budget med stora uppsägningar och nedskärningar som följd. Bolaget försöker hanka sig fram och hoppas att den nya vd:n nu ska få skutan på rätt köl. Men oron är stor då regeringen fortfarande inte har presenterat nästa års finansiering.

Utvecklingen inom de nordiska rundradiobolagen påminner om varandra och bolagen står inför liknande utmaningar i framtiden då konsumenternas medievanor förändras i snabb takt krävs det också omorganiseringar inom bolagen vilket oroar de fackligt aktiva. I Norge och Sverige finansieras bolagen fortsättningsvis via licensavgifter men diskussionen om hur rundradiobolagen ska finansieras i framtiden har inletts och framtiden är oviss.

Under mötet stod det klart att det är viktigt att de nordiska rundradiobolagens fackorganisationer träffar varandra åtminstone en gång per år. Under mötet enades vi om ett gemensamt ställningstagande.

Vi, föreningarna för de nordiska programarbetarna, är oroade över den utveckling som sker och hur framtiden ser ut för våra bolag. En försvagning av den offentliga servicen för inget gott med sig. I ett splittrat medielandskap, där stora multinationella företag regerar blir den oberoende och icke-kommersiella rundradiojournalistiken viktigare än någonsin.

Därför måste de nordiska beslutsfattarna ta sitt ansvar och garantera en självständig rundradioverksamhet i tv, radio och på webben.

Jesper Alm
ordförande
Svenska fackavdelningen

Pohjoismaisten ohjelmatyöntekijöiden julkilausuma:

EI LEIKKAUKSILLE

Pohjoismaisten yle-yhtiöiden ohjelmatyöntekijöiden yhdistykset ovat pitäneet kahden päivän seminaarin Reykjavíkissa. Ikäväksemme kollegamme Tanskasta eivät voineet osallistua, koska samaan aikaan Tanskan Radiossa ilmoitettiin huomattavista uusista budjettileikkauksista.

Viime vuosina Islannin yleisradioyhtiöön, RUV, on kohdistettu useita budjettileikkauksierroksia. Suomessa on päätetty, että Ylen tulee säästää 10 miljoonaa euroa vuonna 2015. Tämä tulee merkitsemään yhtiön oman toiminnan ja tuotannon supistuksia.

Ruotsissa ja Norjassa keskustellaan parhaillaan yle-yhtiöiden tulevasta rahoituksesta ja toiminnan ehdoista.

Me, Pohjoismaiden ohjelmatyöntekijöiden yhdistykset, olemme huolestuneita tällaisesta kehityksestä ja yhtiöidemme tulevaisuudesta. Julkisen palvelun heikentämisellä ei voida saavuttaa mitään hyvää.

Pirstaloituneessa mediamaisemassa, jota suuret kansainväliset yhtiöt hallitsevat, riippumaton ja ei-kaupallinen yleisradiojournalismi on tärkeämpää kuin koskaan ennen.

Me vaadimme, että kaikissa Pohjoismaissa päättäjät turvaavat itsenäisen yleisradiotoiminnan radiossa, verkossa ja televisiossa.

Reykjavik, Islanti 9.9.2014

Hallgrimur Indriðason RÚV, Islanti

Sidsel Avlund NRK, Norja

Petteri Karttunen SVT, Ruotsi

Ulrika Hyllert Sveriges Radio, Ruotsi

Jari Niemelä Yle, Suomi

Tarina edellä kohti uusia haasteita

Freelancereiden syksy on alkanut tapahtumien ja seminaarien merkeissä. Puolentoista viikon sisällä oli peräti kolme free-tapahtumaa.

Ensimmäinen näistä järjestettiin yhdessä YMT:in kanssa Pressiklubilla. Keskustelimme siitä, millä pärjätä nykyisillä työmarkkinoilla. Opimme, että itseä kannattaa brändätä (vaikka ei sanasta pitäisikään) ja että ainakin Ylessä verkko-osaaminen korostuu. Mutta kun Ylen edustaja kertoi, että nyt mennään "verkko edellä", yleisöstä kuultiin kriittisiä kommentteja: välineestä riippumatta aina on mentävä "tarina edellä".

Sitten FAO ja Yleisradio tempaisivat yhdessä ja järjestivät Sovittu juttu -tapahtuman ilmapalloineen ja kahvituksineen. Paikalla kävi myös Yleisradion toimitusjohtaja **Lauri Kivinen**.

Tilaisuuden tarkoitus oli ennen muuta muistuttaa Ylen tuottajille, että Yhtyneet-sopimus määrittelee paitsi minimiehdot, myös tilanteet, joissa palkkioita on korotettava. Tällaisia ovat mm. tehtävän vaativuus, työhön tarvittava aika ja työn laatu. FAO aikoo jatkossakin pitää asiaa esillä. Ylen freelancereiden palkkiot ovat huomasti jäljessä alan yleisestä palkkakehityksestä, ja yritämme edes hieman korjata vääristymää.

Lopulta 50 niin lehti- kuin sähköisen puolen freelanceriakin kokoontui liiton järjestämään kaksipäiväiseen seminaariin Tampereelle.

Ensimmäisen päivän paneelissa oli paikalla ostajien edustajia niin lehdistöstä kuin yhdestä tv-tuotantofirmastakin. Tilaisuudessa tuli selväksi, että sähköisen puolen osaajille on aukeamassa uusia työtilaisuuksia, kun yhä useampi lehtitalo panostaa videotuotantoihin. Lehtitaloille on hyvä tarjota koko pakettia ideasta viimeistelyyn toteutukseen. Tv-tuotantoyhtiöille freen taas

kannattaa tarjota ennen muuta omaa erityisosaamistaan.

Oma viestini freelancereille on yksinkertainen: ei kannata jäädä yksin tускаilemaan tiukkoja aikoja. Yksin yrittämisen sijasta kannattaa kokeilla myös yhdessä tekemistä.

Yksi mahdollisuus on hakea jäsenyyttä johonkin jo olemassa olevaan osuuskuntaan tai perustaa oma osuuskunta vähintään seitsemän hengen voimin. Oman osuuskunnan perustamiseen Journalistiliitosta saa apua.

Kirsi Mattila
FAO:n
puheenjohtaja

Innostunutta tekemisen meininkiä

”Buorre beavi..” - eli hyvää päivää Inarista

Suosittu Oddasat-uutislähetys on äärimmäisessä tilanteessa saatu aikaan kahdella työntekijällä.

Tein vuosittaiseni työpaikkakäynnin Yle Sapmissa eli Ylen Saamenmaassa noin vapaasti käännettynä. Normaalien työsuojelukuivioiden lisäksi erityisenä mielenkiinnon kohteena oli joulukuussa 2013 aloitettu Ylen Oddasat-uutislähetys, joka luotiin täydentämään yhteispohjoismaisesti tuotettua Oddasat-uutistuotantoa. Tässä pienimuotoinen katsaus menneestä kymmenestä kuukaudesta.

Tuotantometodi on varsin tehokas. Inserttijatut tehdään edellisenä päivänä. Ihanteellisena vahvuutena olisi kaksi toimittaja+kuvaaja -työparia kentällä. Keväällä tämä toteutuikin. Syksyn tullen on henkilöstöressurssista jouduttu tinkimään. Lähetysten koostoon tarvitaan kaksi henkilöä, ankkuri ja ohjaaja, joka hoitaa teknisen puolen lähetyksestä. Lisäksi journalistista vastuuta kantaa uutispäällikkö, joka yleensä on joku edellä mainituista. Äärimmäisessä tilanteessa on koko uutislähetys saatu aikaan kahdella työntekijällä.

Uutisstudio on rakennettu musiikkistudioon

Lavasteita ja valaisua tarvitse purkaa, joten tämä puoli hoituu hienosäädöllä. Toistaiseksi ei ole kuulunut valituksia, että tämä olisi vaikuttanut ääneen ja akustiikkaan musiikkiäänityksissä. Juonnot taltioidaan aamulla, jonka jälkeen uutisinserteistä ja juonnoista koostetaan lähetys. Sääkatsaus - juonnot äänitetään myöhemmin sääkarttakuvituksella, jotta säätiedotus olisi mahdollisimman tarkka.

Suoraan lähetykseen ei näillä resursseilla ole mahdollisuuksia. Tulipalot ynnä muut mahdolliset viime hetken uutiset on hoidettava sähköuutisena.

Uusi lähetys ja siihen saatu 1,5 htv:n lisäresurssi on tuonut innostunutta tekemisen meininkiä silmin nähden. Työyhteisö vaikuttaa onnelliselta. Eläköityneiden tilalle on saatu nuorta väkeä, joka myös pitää oman vähemmistökielen ylläpitoa tärkeänä.

Uutisankkurina toimittaja Áile Aikio.

Miten on henkilöstön jaksamisen kanssa? Päällikkö **Pirita Näkkäläjärven** mukaan tv-uutisten tekijät voivat keskittyä työhönsä. Niiden tekeminen vaatii eniten aikaa, eikä vähiten pitkien etäisyyksien vuoksi. Tämä ilahdutti työsuojeluvaltuutettua, joka on toiminut myös eng-kuvaajana. Olisiko tässä esimerkkiä myös muille Alueen yksiköille? Radio- ja nettityötä voi yhdistellä helpommin, työ tehdään pääasiassa toimituksessa ja jutut saadaan eetteriin nopeammin. Olisiko tämä yksi keino parantaa jaksamista Alueella ja vähentää sairauspoissaoloja. Näin on Inarissa käynyt. Laitetaanpa korvan taakse, vaikkei se varmaan kaikkia ongelmia ratkaise.

Mutta toivomisen varaakin on; kalustoon kaivattaisiin parannusta. Esimerkiksi Windows XP:n käyttö ohjelmatyössä ei todellakaan ole tätä päivää. Tulossa kuulemma on, jossain vaiheessa. Opetteluprosessikin kestää aikansa. Toivottavasti nämä saadaan kuntoon nopeasti, että hyvää PR:ää Ylelle tuova uutistuotanto jatkuisi kitkatta. Tässä suhteessa ollaan heikommassa jamassa venäjänkielisiin uutisiin, jotka lähetetään Pasilasta. Kalusto on siellä kunnossa.

...ja kaikki muu (ohjaajana, kameramiehenä, prompterinkäyttäjänä) mediatoimittaja Vesa Toppari. Ennakkoon Vesa säättää kamerat, pistää taltioinnin päälle ja juontojen aikana tarkkailee kuvaa ja ohjaa teleprompteria eli tekstityslaitetta.. 11.9.2014

Entäs tämä alkuperäinen Oddasat? Myös se on saanut paremman lähetysajan Yle Femmalta. Tämä vaatimushan esitettiin jo YOT:n vuosikokouksessa Alueosaston aloitteesta maaliskuussa 2012.

Näkkäläjärven mukaan sieltä on hieman kummeksuttu tapaa sekoittaa eri saamen murteita tai kieliä ilman sen kummempaa blokkiajattelua. Jutut voivat tulla niin pohjois- Inarin- tai kolttasaamen kielellä. Tämä vaikuttaa minun silmiini ainoalta ”poliittiselta” muutokselta, jonka hän on tuonut mukanaan siirtyessään Saamelaiskäräjiltä Ylen päälliköksi. Toisaalta odotan mielenkiinnolla, miten hänen muu työuransa muun muassa investointipankissa ja Nokian eri tehtävissä näkyy jatkossa. Uskaltaisin ennakoida, että kehitys jatkuu.

Työsuojeluvaltuutettuna totean vielä, että 80-luvulla rakennettu kiinteistö vaatii ylläpitoa muun muassa ilman laadun suhteen. Työskentelyolosuhteiden tulee olla riittävän hyvässä kunnossa. Se on omistajan (Inarissa Yle) vastuulla.

Kari Romppainen
työsuojeluvaltuutettu, Tampere – muu Suomi

Seuraava tapaaminen tuottajien kanssa 3. lokakuuta

Aikalisä elokuva- ja tv-tuotantoneuvotteluun?

Työnantajapuolen palkkaesityksen mukaan elokuvatuotantojen palkat laskisivat huimasti.

Elokuva- ja tv-tuotantoja koskevassa työehtosopimusneuvottelussa nousi esiin aikalisän mahdollisuus 24.9., sillä yhteistä ymmärrystä keskeisestä palkkakysymyksestä ei näytä löytyvän. Työnantajapuolen palkkaesityksen mukaan elokuvatuotantojen palkat laskisivat huimasti ja kaikilla jaksotyöaikajärjestelyt söisivät ylityökorvaukset. Myös tekstiosuuksia on auki paljon.

Seuraava tapaaminen tuottajien kanssa pidetään perjantaina 3.10. Jos neuvottelut eivät johda tulokseen ja aikalisä joudutaan ottamaan, tes jatkuu lokakuun lopusta vuoden eteenpäin. Samoin Mediaringin tes on voimassa lokakuun lopusta vuoden eteenpäin.

Paraikaa on käynnissä neljä työehtosopimusneuvottelut: lehdistön, elokuva- ja tv-alan, vuokratyötä koskevan Mediaringin sekä av-käännöstoimistojen Journalistiliiton edunvalvontajohtaja **Petri Savolainen** on mukana niissä kaikissa. Lisäksi käydään työryhmäkeskustelua Ylen ja MTV:n työehtosopimusten yhdenmukaistamisesta.

Elokuva- ja tv-tuotantoyhtiö-tessin kohdalla neuvottelijat ovat vaihtuneet, kun Journalistiliitosta eläkkeelle jääneen **Erkki Kuparin** korvasi **Terhi Tarvainen**. Eläkkeelle jääneen **Raimo Söderin** ja äitiysvapaalle jääneen **Mirkka Kivilehdon** korvasivat Temen uusi toiminnanjohtaja **Ari Kiiras** ja lakimies **Rami Lindström**. Myös työnantajapuolella on tapahtunut neuvottelijavaihdoksia.

Terhi Tarvainen
työehtoasiamies, Journalistiliitto

Röörit tukossa?

Miten avata tie tämän päivän työmarkkinoille?

Innostunut puheensorina täytti Pressiklubin syyskuun kolmantena päivänä kun YMT:n ja FAO:n järjestämä Röörit tukossa? -ilta oli alkamassa. Paikalle saapunut joukko odotti mitä Aito Median vastaava tuottaja **Katri Varjoksella**, Ylen henkilöstöjohtaja **Teijo Valtasella** ja toimittaja **Jenna Karaksella** oli sanottavaa rekrytoinnista, miten erottua joukosta tämän päivän työmarkkinoilla.

Illan moderaattorina toiminut **Sami Huohvanainen** aloitti keskustelun kertomalla omasta työnhakukokemuksestaan. Aikaisemmasta taksinkuljettajan työstä oli sittenkin ollut apua töitä hakiessa, kun nuorta toimittajan alkua oli mietityttänyt mitä laittaa ohuehkoon ansioluetteloon. Kaikki illan puhujat olivat yhtä mieltä siitä, että oleellinen työkokemus haettavan työn kannalta kannattaa ansioluettelossa mainita. Jokin erikoinen, kiinnostava yksityiskohta voi herättää rekrytoijan mielenkiinnon ja tätä kautta työpaikan ovi aukeaa.

Ylen henkilöstöjohtaja Teijo Valtanen kävi läpi Ylen strategisia linjauksia henkilöstöpolitiikasta ja pääsi heti kättelyssä vastaamaan yleisön kiperiin kysymyksiin. Aitomedian vastaava tuottaja Katri Varjos avasi tuotantoyhtiön rekrytointimenetelmiä ja melko nopeasti vahvistui kuva puskaradion toimivuudesta sekä harjoittelun tärkeydestä. Sekä Aito mediaan ja Yleen usein päästään tai jäädään töihin harjoittelun jälkeen. Tämä oli iloinen ja innostava uutinen paikalle saapuneille opiskelijajäsenille mutta muuta yleisöä kiinnostivat myös muut keinot.

Sosiaalinen media ei enää tänä päivänä ole uusi juttu ja se on työnhaussakin jo merkittävä tekijä. Aito media ja Yle molemmat käyttävät sosiaalisen median eri kanavia apuna rekrytoinneissaan. Some on ollut tärkeä osa myös toimittaja Jenna Karaksen työsaannissa. Hän kertoi brändänneensä itsensä somen avulla ja muistutti sen tärkeydestä. Myös nykyinen työ avautui juuri some-osaamisen myötä.

Työmarkkinat ovat tällä hetkellä kovin hiljaiset, näin siis työsaannin kannalta. Röörit tukossa? – ilta osoitti että tekijöitä riittää ja lisää on alalle tulossa.

Jenni Rantanen YMT:n hallituksen jäsen

Vastaava tuottaja Katri Varjos (vasemmalla), Ylen henkilöstöjohtaja Teijo Valtanen ja toimittaja Jenna Karas puhuivat rekrytoinnista. Kuva: Seppo Metso

YOT: Sisällöt edellä!

Tähän on tultu:

Ylen YT-neuvottelut ovat alkaneet (22.9. 2014) huomattavan ankeissa tunnelmissa - koskeehan talon esitys koko laajuudessaan 1030 henkilöä. Solidaarisuuden osoituksena heille ja erityisesti 185 irtisanomisuhan alla oleville Ylen ammattiliittojen edustajat kehottivat kaikkia työntekijöitä pukeutumaan mustiin - ja tämä myös näkyi.

Miksi tähän on tultu?

Talo ilmoittaa viesteissään uudistavansa Ylen toimintaa. Perusteluiksi isolle rakenteelliselle uudistustarpeelle on kelvannut, että ” kaikki mittarimme kertovat siitä, että suomalaisten median käyttö muuttuu nyt nopeasti. Muutos on ollut ilmassa jo kauan, mutta viimeisten 12 kuukauden aikana suurten yleisöjen mediankäytössä on tapahtunut käänne.”

Yle: verkko edellä!

Yle perustelee aikomuksiaan siis yleisön mediankäytön muutoksilla ja julistaa, että yhtiön on edettävä tässä tilanteessa verkko edellä. Tästä johtuen Yle siis kaavailee henkilöstö- ja muiden resurssien selvää uudelleensuuntaamista Ylen hallintoneuvoston kesäkuussa hyväksymän strategian mukaisesti. Ihmettelenpä vain kuinka hyvin esimerkiksi hallintoneuvoston jäsenille kerrottiin etukäteen strategian käytännön henkilöstövaikutuksista!

10 miljoonan euron kulusäästöt

Lisäksi yhtiö perustelee säästöjä sillä, että eduskunta päätti luopua Yle-veron korotuksesta vuodelle 2015. Samaan aikaan kun yhtiö tulkintamme mukaan ottaa säästöt lähinnä henkilöstömenoista irtisanomisin se ilmoittaa, että ostot ulkopuolisilta sisällöntuottajilta jatkuvat entisellä tasolla ja ovat pikemminkin lähivuosina kasvamassa useilla miljoonilla euroilla. Strategian mukaisissa kumppanuuksissa ja kehitystoimissa ei talon mukaan tietystikään tingitä.

Näillä näkymin Ylen itsenäinen, oma sisällöntuotanto on vaarassa. Tähän on tultu.

Jari Niemelä
YOT:n puheenjohtaja

Latviassa ei uskalleta puhua Ukrainasta

Pitkä hiljaisuus... Huokaus... Haastateltava nojaa taaksepäin tuolissaan ja aloittaa hapuillen vastauksensa. Olen juuri kysynyt latvialaiselta toimittajalta, mitä mieltä hän on Ukrainan tilanteesta.

Vastaus on varovainen ja kiertelevä. Vähän myöhemmin hän rohkaistuu hieman ja sanoo kuulleensa, kuinka joku muu - ei tietenkään hän itse - on verrannut Putinia Hitleriin.

Ja sama toistuu jokaisen haastateltavan kohdalla. Kukaan ei sano ainakaan aluksi suoraan mitään negatiivista kummastakaan Ukrainan kriisin osapuolesta.

Latvian Journalistiliiton puheenjohtaja Juris Paiders (keskellä) Latvian radion poliittisessa studiokeskustelussa.

Mietin, onko Neuvostoliiton varjo Latviassa vieläkin näin synkkä. Eivätkö ihmiset uskalla vieläkään - 23 vuotta itsenäistymisen jälkeen - puhua vapaasti entisestä isännästänsä? Mielikuvitukseni lähtee

juoksuun: Epäilevätkö he minua vakoojaksi? Pelkäävätkö he, että Latviassa voisi tapahtua sama kuin Ukrainassa? Onhan maan asukkaista sentään lähes kolmannes venäläisiä. Voisiko Putin käyttää Latvian venäläisvähemmistöä syynä loukatakseen myös Latvian koskemattomuutta? Sitäkö he pelkäävät? Ehkei sentään. Venäläisvähemmistön asema Latviassa on kuitenkin huomattavasti parempi kuin muissa Baltian maissa. Ehkä selitys on arkisempi. Jospa Latviaa koetellut ja vieläkin otteessaan pitävä lama on tehnyt ihmiset varovaisiksi?

Kuinka totta media puhuu Ukrainasta?

Haastateltavani kertovat yhdeksi varovaisuuden syyksi sen, että useilla latvialaisilla on sukulaisia tai ystäviä jommallakummalla puolella Ukrainan kriisiä. Monella on myös juuret paitsi Venäjällä, myös Ukrainassa. Ymmärrän, että silloin ei haluta ottaa voimakkaasti kantaa tilanteeseen.

Latvian Radion hieno klassinen rakennus Riian ydinkeskustassa tuomiokirkon aukoilla.

Uskaltaudun kysymään median riippumattomuudesta Latviassa. Kuinka luotettavaa tietoa maassa voi saada Ukrainan tilanteesta? Vastauksissa toistuu ajatus siitä, että molemmat kriisin osapuolet tuottavat omaa propagandaansa. Totuus on jossain siellä välissä.

Sotapropagandaa tulee molemmilta puolilta Juris Paiders sanoo.

"Sehän on sota! Se on sotapropagandaa molemmilta puolilta. Joskus se on totta, joskus se ei ole lainkaan totta!", tiivistää Latvian Journalistiliiton puheenjohtaja **Juris Paiders**.

Juuri kun alan uskoa, että salaliittoteoriani ikiaikaisesta venäjänpelosta Latviassa ei pidä paikkaansa, latvialainen kadunmies palauttaa minut lähtöruutuun. Nimettömänä esiintyvä henkilö sanoo, että kukaan ei uskalla kritisoida Venäjää julkisesti Latviassa. Säikähdän, kun hän väittää, että vielä nykyäänkin saattaa käydä samalla tavalla kuin neuvostoaikana: Jos puhut liian äänekkäästi, saatat löytyä aamulla kuolleena. Jään miettimään, uskoako tarinaa, vai olenko minäkin nyt vain propagandasodan kohteena.

Syksyllä ilmestyvässä Liiton arkin paperiversiossa on artikkeli latvialaisten suhtautumisesta Ukrainan sotaan. Lehdestä voi lukea myös Latvian sähköisen median tilanteesta ja alan ammattiyhdistystoiminnan haasteista. Ne ovat yllättävän paljon samanlaisia kuin Suomessa.

Teksti ja kuvat Ari-Pekka Sirviö

Historian havinaa kunniajäsenten kesäleirillä

Elokuun puolivälin paikkeilla viettivät RTTL:n kunniajäsenet jokavuotisen kesäleirinsä Kouvolassa. Kokouksensa ajo osutettiin Verlan pruukkikylään, jossa entinen ja nykyinen kouvolalainen **Eero Toukkari** - liiton asiamies 1974–79 - oli organisoinut opastetun kiertokäynnin kylän helmeen, Verlan puuhiomoon ja pahvitehtaaseen.

Yksimielisesti kiiteltiin sekä tehdasmuseon ylläpitäjää UPM:ää että Unescon herroja, jotka vuonna 1996 valitsivat tehtaan maailmanperintökohteeksi. Eikä syyttä, sillä oppaan oivan humoristisen selostuksen myötä museo suorastaan heräsi henkiin, ja kunniajäsenet yrittivät kilvan bongailla 'suojan variksia'. Turhaan, koska sillä nimellä kutsutut naistyöläiset ovat jo aikapäiviä lentäneet vuonna 1964 lakkautetusta pesästä.

Päivän päätteeksi kunniakomppania leiriytyi Valkealan Kinasaaren kylän Hillosensalmella lomakeskus Orilammen Majaan. Sielläkin kuultiin historian havinaa tai oikeammin asteltiin paikalla usein vierailleen Urho Kekkosen jalanjäljissä.

Seuraavana päivänä leiriohjelmassa oli parin tunnin risteily lomakeskuksen rannasta Vuohijärveltä Repolammelle. Ja Tuuletar II:n kannella historian havina sen kuin jatkui, kun reittioppaan äänessä kaikui 20- ja 30-luvun selostajapersoonia Alexis af Enehjelmin intonaatio ja neloskanavan **Folke Westin** nuotti. Silti hänen paikallishistorian tietonsa, lukuisat anekdootit ja vitsit ynnä haitarinsoitto tekivät risteilystäkin mieliinpainuvan.

Jussi Tuominen, kunniajäsen n:ro 9

PS.

Tämän retken toteuttamiseksi ei tehty eläinkokeita eikä rokotettu liiton kassaa.

Kunniakomppania kesätauolla Verlassa, alavasemmalta: Eeva Vuortama, Eero Toukkari, Pentti Fagerholm ja Matti Santajärvi, takana Jussi Tuominen, Pekka Laine ja Arja Hellman. Kuvan Arjan kameralla otti Tuntematon Turisti.

LUOTTAMUSMIESVAALI 2015 - 2016

Ylen ohjelmatyöntekijöitä (YOT) ja Freelance ammattiosastoa (FAO) koskeva luottamusmiesvaali on syksyllä 2014. Vaalin ehdokasasettelu on alkanut.

LUOTTAMUSMIESVAALIN AIKATAULU

31.10. klo 16.00 **EHdokasasettelu PÄÄTTY**

10.11. – 14.11.2014 **LUOTTAMUSMIESVAALI**

Varsinaisessa vaalissa äänestetään vain ehdollepantuja henkilöitä. Mikäli luottamusmiehen toimeen on asetettu määräaikana yksi henkilö, ei vaalia toimiteta, vaan keskusvaalilautakunta vahvistaa ehdokkaan valinnan luottamusmieheksi.

Jäsenistölle lähetetään sähköpostitse tiedote luottamusmiesvaalista, vaaliohjesääntö, luottamusmiespiirijako ja ehdokasasettelulomake.

Äänioikeutettuja ovat YOT:n jäsenet, jotka ovat työsuhteessa Yleen 31.10.2014 ja joihin sovelletaan Ylen ohjelmatyöntekijöiden työehtosopimusta. FAO:n luottamusmiesvaalissa ovat äänioikeutettuja kaikki 31.10.2014 FAO:n jäsenrekisterissä olevat.

Lisätietoja ehdokasasettelusta ja vaaliasioista saa YOT:n toimistosta keskusvaalilautakunnan sihteeriltä Helena Pekarilta puh. 4837 tai 040 5059794, e-mail: helena.pekarila@yle.fi.

ILMOITTAUDU JOURNALISMIN PÄIVÄÄN

Journalismin päivä järjestetään Mediakeskus Lumeessa Helsingissä 17.10.2014

Ohjelmassa on mm. Ajojahtia vai journalismia? –paneelikeskustelu. Siihen on kutsuttu **Heidi Hautala**, europarlamentaarikko (vihr.) **Laura Rätty**, sosiaali- ja terveysministeri (kok.), **Timo Soini**, puheenjohtaja (ps, **Timo Haapala**, politiikan toimituksen päällikkö, MTV, **Martta Nieminen**, politiikan toimittaja, HS, **Tommi Parkkonen**, politiikan toimittaja, Iltalehti, Keskustelun vetää **Mari Haavisto**, MTV:n politiikan toimittaja, Poliitiikan toimittajien yhdistyksen puheenjohtaja.

Ilmoittautumiskaavake :

<http://www.journalistiliitto.fi/jp/>

Pöllölaaksossa ulkoistamisia muttei irtisanomisia

Maikkarilla syksy alkoi perinteisin menoin. Työnantaja ilmoitti isoista ulkoistuksista elokuussa, joiden kohteena oli 55 MTV:n työntekijää. Ericssonille siirtyvät työntekijät (45) työskentelevät lähetystoiminnassa, tv:n materiaalihallinnassa sekä tv-tekniikan tuki- ja kehitystoiminnoissa. Lisäksi kymmenen MTV:n työntekijää siirtyy Valve Mediaan, joka on osittain MTV:n omistama. Molemmat ulkoistamiset astuivat voimaan heti syyskuun alusta, eli aikaa uuden työnantajan palvelukseen astumiseen jäi vaivaiset pari viikkoa. Ericssonille siirtyville MTV oli onnistunut neuvottelemaan vuoden irtisanomissuojan.

Ulkoistamisten lisäksi MTV ilmoitti, että yhtiö jaetaan kahdeksi yhtiöksi, vanhan MTV Oy:n uudeksi nimeksi tulee MTV Sisällöt ja uudesta, pöytälaatikkofirmasta, tulee uusi MTV Oy. Vanhaan, eli uuteen MTV Sisällöt Oy:n palvelukseen jää sisällöntuotanto noin 130 henkilöä, jotka pääosin siis työskentelevät uutis- ja ajankohtaistoimituksessa. Toiseen uuteen MTV Oy:n palvelukseen siirtyvät kaikki muut, eli reilut kaksisataa henkilöä, heidän joukossaan on myös journalistista työtä tekeviä. Mielenkiintoiseksi tilanteen tekee se, että uusi MTV Oy ei ainakaan toistaiseksi ole järjestäytynyt työnantaja, sillä ei siis ole työehtosopimusta.

Journalistiliiton jäsenillä työehtosopimus on voimassa rapiat kaksi vuotta, vaikka he siirtyisivätkin uuden työnantajan palvelukseen. Sinä aikana MOT:lla on aikaa selvittää, mitä tapahtuu jatkossa, kuinka käy Journalistiliiton jäsenten työehdoille. Tietenkin tavoittelemme sitä, että journalistista työtä tekevät ja Journalistiliiton jäseniin noudatetaan liiton työehtosopimuksia.

Ulkoistaminen on osoitus siitä, että alamme on todella tiukassa tilanteessa. Työnantaja yrittää keinolla tai toisella päästä halvempien sopimusten piiriin eli shoppailemaan työehtosopimuksilla. Toimitusjohtaja **Heikki Rotko** ilmoitti infossaan, että uuteen MTV Oy:n töihin tulevilla on heikoimmat ehdot, konkreettisin esimerkki tästä on lomaoikeus, jota rajataan uusille työntekijöille 4+1 -malliin. Myös vanhoilla työntekijöillä heikennyksiä on luvassa sekä lomaan että työterveydenhuoltoon. Järjestäytymättömien kohdalla neuvottelut ovat jo jollakin tasolla alkaneet.

Jotta työehtojen shoppailusta päästäisiin eroon, on lyötävä yhä tiukemmin hynttyitä yhteen yhden sopimuksen saamiseksi. Siihen on vielä pitkä matka, mutta yhteisen hyvän saavuttamiseksi on tehtävä hyvissä ajoin rajusti töitä. Jotta yhteinen sopimus jollakin aikavälillä olisi mahdollinen, joudumme varmasti tekemään kompromisseja. Ilman niitä voi jäädä luu käteen.

Sari Korpela-Välisaari, RTTL:n varapuheenjohtaja

Euron kriisi mediassa

myötäilyä, kritiikkiä vai vaikenemista ?

Radio- ja televisio toimittajien liiton (RTTL)

seminaari

**keskiviikkona 22.10.2014
kello 12.00 - 16.00**

**Yleisradio
Ison Pajan auditorio**

Ohjelmassa mm:

**Euron kriisi eurooppalaisessa mediassa
- kyyhkyjen vai haukkojen temmellystä?**

Kirjeenvaihtaja Staffan Sonning, Sveriges Radio

**Euro-uutisoinnin mediakritiikki Suomessa
- onko sitä edes ollut?**

Tutkija-toimittaja Elina Grundström

Euron kriisi Venäjällä - evvk vai vieläkin vähemmän?

Kirjeenvaihtaja Martti Kiuru, Kauppalehti

**Median ammattitaito uutisoinnissa
- olenko kokenut ärtymystä, ihallua vai myötähäpeää?**

Toimitusjohtaja Matti Apunen, EVA

**Suomen suosikkiekonomistit.
Selvitys Helsingin Sanomissa ja YLEn tv-uutisissa
useimmin esiintyneistä euro-asiantuntijoista.**

Aapo Parviainen, taloustoimittaja, YLE Uutiset

Paneelikeskustelu

**Ilmoittautumiset 15.10. mennessä
seppo.metso@yle.fi**